

รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว

วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔ โทรสาร ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูข้าว

พื้นที่ปลูกตามรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ณ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๗๑ จังหวัด มีพื้นที่ปลูกข้าว ๔๖,๒๐๓,๘๑๕ ไร่ สถานการณ์ศัตรูข้าว ในสัปดาห์นี้

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล* พื้นที่การระบาด ๑,๖๑๘ ไร่ ในข้าวอายุช่วง ๔๐ - ๖๐ วัน จำนวน ๒๙๓ ไร่ และในข้าวอายุช่วงมากกว่า ๖๐ วัน จำนวน ๑,๓๒๕ ไร่ (ลดลง ๑,๕๓๖ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๖ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดแพร่ ได้แก่ อำเภอมะนัง และอำเภอหนองม่วงไข่

จังหวัดน่าน ได้แก่ อำเภอมะนัง และอำเภอนาหมื่น

จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ อำเภอบ้านดุง

จังหวัดนครพนม ได้แก่ อำเภอศรีสงคราม

จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ อำเภอเสิงสาง และอำเภอประทาย

จังหวัดปัตตานี ได้แก่ อำเภอปานาเระ

โรคไหม้** พื้นที่การระบาด ๗๙,๙๖๖ ไร่ ในระดับรุนแรง ๑๕,๐๘๑ ไร่ และในระดับไม่รุนแรง ๖๔,๘๘๕ ไร่ (เพิ่มขึ้น ๓,๒๑๗ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๑๔ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ อำเภอลำปลายมาศ

จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ อำเภอมะนัง และอำเภอแก้งคร้อ

จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ อำเภอเสิงสาง โนนไทย และอำเภอขามสะแกแสง

จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอศรีเมืองใหม่ พิบูลมังสาหาร นาจะหลวย ตระการพืชผล บุญศรี และอำเภอสว่างวีระวงศ์

จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ อำเภอโกสุมพิสัย

จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ อำเภอกันทรลักษณ์

จังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ อำเภอดอนตาล และอำเภอนิคมน้ำอ้อย

จังหวัดหนองคาย ได้แก่ อำเภอศรีเชียงใหม่ สระใคร และอำเภอโพธิ์ตาก

จังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภอคำตากล้า

จังหวัดพะเยา ได้แก่ อำเภอมะนัง ดอกคำใต้ ปง แม่ใจ และอำเภอภูพานยาว

จังหวัดลำปาง ได้แก่ อำเภอแจ้ห่ม

จังหวัดแพร่ ได้แก่ อำเภอมะนัง และอำเภอลอง

จังหวัดเชียงราย ได้แก่ อำเภอป่าแดด และอำเภอป่าแดด

จังหวัดน่าน ได้แก่ อำเภอมะนัง นาน้อย เวียงสา บ่อเกลือ นาหมื่น และอำเภอปัว

๒. การคาดการณ์

จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมย้อนหลัง ๗ วันจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ๒๔ สถานี สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๗-๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘)

๒.๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีสภาพอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๖๕-๗๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด(Gistda) ในต.ตาลชุม อ.ท่าวังผา จ.น่าน อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๔.๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๗ % ที่บ้านวังน้ำเย็น ต.แม่ป้าก อ.วังชิ้น จ.แพร่ อุณหภูมิ

เฉลี่ย ๒๕.๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๖% ภาคกลาง ต.คลองวัว อ.เมือง จ.อ่างทอง อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๖ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๗ % , สถาบันมันสำปะหลัง จ.นครราชสีมา อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๔.๘๕ องศาเซลเซียส , ความชื้นสัมพัทธ์ ๙๕ % และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาในช่วงวันที่ ๙-๑๑ ต.ค. ๕๘ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีฝนตกกระจายทั่วไป ร้อยละ ๗๐-๘๐ และช่วงกลางสัปดาห์ ๑๓-๑๕ ต.ค. ๕๘ มีฝนตกกระจาย ร้อยละ ๓๐-๔๐% ของพื้นที่ ให้เกษตรกรหมั่นตรวจสอบในแปลงข้าวที่ปลูกพันธุ์อ่อนแอและหนาแน่น เพราะอาจจะเป็น พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของ ซึ่งก็ได้แก่พื้นที่ จังหวัดนครสวรรค์ น่าน แพร่ พิจิตร อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี นครพนม นครราชสีมา และจังหวัดปัตตานี ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดโดยเฉพาะจังหวัดที่พบการระบาดแล้ว เพราะอาจจะเกิดการระบาดมากขึ้น

๒.๒ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคไหม้ข้าว เป็นพื้นที่ที่มีสภาพอากาศ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยมากกว่า ๘๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคเหนือ บ้านวังน้ำเย็น ต.แม่ป้าก อ.วังชิ้น จ.แพร่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๖%, ต.จันจว้า อ.แม่จัน จ.เชียงราย อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑.๘๓ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๔ % , ต.ตาลชุม อ.ท่าวัง จ.น่าน อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๔.๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๗ % และสถานีตรวจวัด(Gistda) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำบลคำเจริญ อำเภอดงหลวง จ.อุบลราชธานี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๔ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๔ % , ต.หนองขาม อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓.๖ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๔ % , ต.หาดคำ อ.เมือง จ.หนองคาย อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๑๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๙ % , สถาบันมันสำปะหลัง จ.นครราชสีมา อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓.๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๙๗ % และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาในช่วงวันที่ ๙-๑๑ ต.ค. ๕๘ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีฝนตกกระจายทั่วไป ร้อยละ ๗๐-๘๐ และช่วงกลางสัปดาห์ ๑๓-๑๕ ต.ค. ๕๘ มีฝนตกกระจาย ร้อยละ ๓๐-๔๐% ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมแก่การระบาดของโรคไหม้ โดยขณะนี้ข้าวส่วนใหญ่อยู่ในระยะแตกกอจนถึง ระยะตั้งท้อง โดยเฉพาะในแปลงที่ปลูกข้าวหนาแน่น และปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ กข.๑๕ และกข.๖ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคไหม้มาก ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เพราะอาจเกิดโรคไหม้ได้ ทำให้ผลผลิตข้าวเสียหาย ได้แก่ จังหวัด เชียงราย พะเยา ลำปาง แพร่ น่าน นครราชสีมา ศรีสะเกษ มุกดาหาร นครพนม ขอนแก่น สุรินทร์ สกลนคร บุรีรัมย์ หนองคาย ชัยภูมิ มหาสารคาม และอุบลราชธานี

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช ได้จัดทำข่าวเตือนการระบาดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคไหม้ข้าว ทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร และกองส่งเสริมการอารักขาพืชและการจัดการดินปุ๋ย

๓.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ ชัยภูมิ นครราชสีมา อุบลราชธานี ศรีสะเกษ มุกดาหาร สุรินทร์ สกลนคร หนองคาย พะเยา ลำปาง เชียงราย แพร่ และน่าน แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจน ในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว รวมทั้งแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

๓.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน แพร่ นครพนม นครราชสีมา อุตรดิตถ์ และจังหวัดปัตตานี แนะนำให้เกษตรกร ใช้เชื้อราบิวเวอเรีย ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดที่เคยพบการระบาดและพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของ ๔๒ จังหวัด เตรียมความพร้อมในพื้นที่ ระบาดซ้ำซากเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดขึ้นอีก โดยได้จัดทำแปลงติดตามสถานการณ์ทั้งหมดจำนวน ๘๐๙ แปลง ศจช. ในพื้นที่เสี่ยงเร่งผลิตรายละเอียดเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย และรณรงค์ให้สมาชิกใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่

หมายเหตุ จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าว ๗๑ จังหวัด ๕,๐๘๓ ตำบล

*จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๑ จังหวัด ๓,๕๕๑ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๒๐ และ ๖๙.๘๖ ตามลำดับ

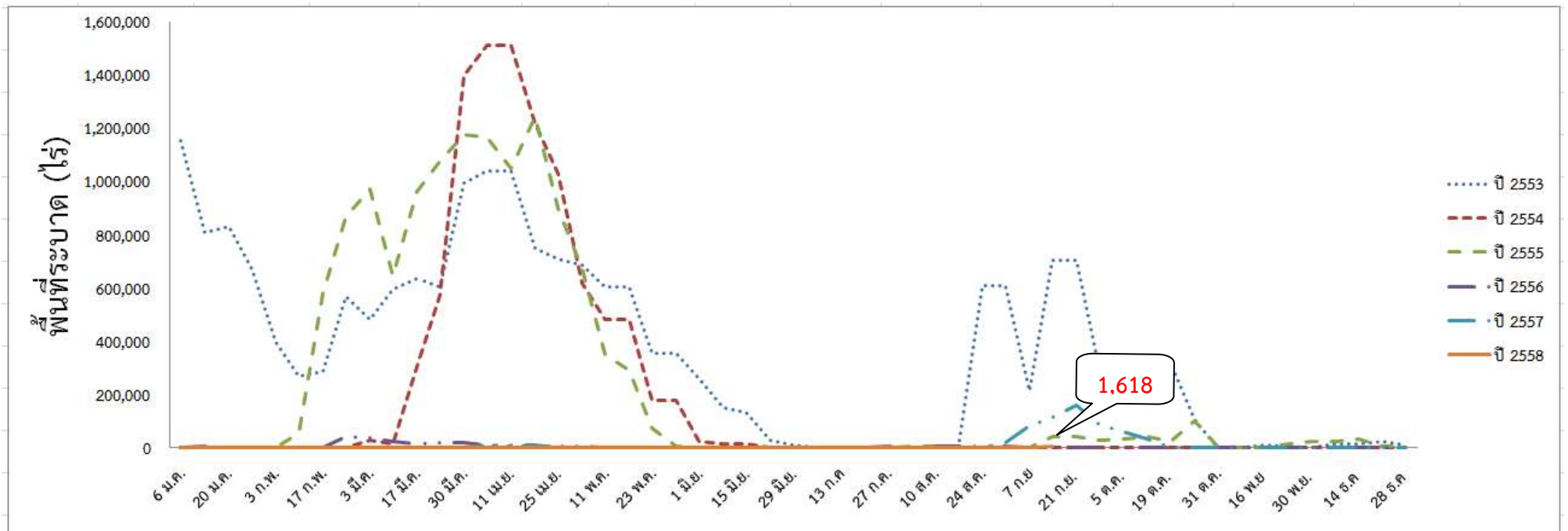
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๖ จังหวัด ๑,๕๓๒ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๙ และ ๓๐.๑๓ ตามลำดับ

** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๑ จังหวัด ๓,๕๔๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๒๐ และ ๖๙.๗๔ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๖ จังหวัด ๑,๕๓๘ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๙ และ ๓๐.๒๕ ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช ทาง <http://www.doae.go.th/> หรือ <http://www.ppsf.doae.go.th/>

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของเชื้อไวรัสโควิดสายพันธุ์ต่าง ๆ
 ระหว่างปี ๒๕๕๒/๒๕๕๓ ปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ ปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗ กับ ปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของโรคใหม่
ระหว่างปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

